

Skötselplan för naturreservatet Skinsagylet

i Sölvesborgs och Olofströms kommuner
Blekinge län

Innehåll:

I ALLMÄN BESKRIVNING

1. Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden
 - 1.1 Naturförhållanden
 - 1.2 Kulturhistoriska förhållanden
 - 1.3 Markanvändning
 - 1.4 Källuppgifter

II PLANDEL

2. Skötsel av mark och vatten
 - 2.1 Allmän målsättning
Måldiskussion och överväganden
 - 2.2 Generella riktlinjer
 - 2.2.1 Skogsskötsel
 - 2.2.2 Skötsel av kulturlandskap
 - 2.2.3 Skötsel av vattenområden
 - 2.2.4 Jakt
 - 2.3 Skötselområden och åtgärder
- 3 Anordningar för friluftsliv
 - 3.1 Mål för friluftslivsanordningar
 - 3.2 Riktlinjer och åtgärder
 - 3.2.1 Tillgänglighet
 - 3.2.2 Rast- och eldplatser
 - 3.2.3 Information
- 4 Renhållning
- 5 Tillsyn
- 6 Dokumentation
- 7 Finansiering av naturvårdsförvaltningen
 - 7.1 Finansiering
 - 7.2 Ekonomisk plan

Bilagor

1. Skötselplanekarta
2. Karta över friluftslivsanordningar
3. Översiktlig vegetationskarta

I ALLMÄN BESKRIVNING

1. Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden

1.1 Naturförhållanden

Geologi

Skinsagylet ligger i en sprickdal på den norra delen av Ryssberget. Genom dalgången rinner en bäck från sydväst genom sjön och vidare mot nordost för att senare mynna ut i Västra Orlundsån. Från dalgångens botten stiger branta sluttningar mot nordväst och sydost. Skinsagylets yta ligger ca 50 meter över havet, och högsta punkten inom reservatet ligger ca 125 m.ö.h. Den nordvästra sluttningen är storblockig och brant, medan den sydöstra inte har samma nivåskillnad och inte heller är så blockrik.

Ryssberget utgörs av en urbergsrygg. Söder om Skinsagylet utgörs berggrunden av kustgnejs och norr om av grovkornig granit. Berg i dagen finns i västra delen där det också finns en utsiktspunkt med vidsträckt utblick mot Pukaviksbukten.

Skinsagylet

Skinsagylet är en oligotrof, näringsfattig sjö. Provtagningar av vattenkvaliteten i har gjorts i april 1979 och i augusti 1991. pH-värdet har vid dessa tillfällen varit 5,0 resp 5,2. Alkaliniteten, d v s sjöns buffringsförmåga, har varit mycket låg. Utmärkande för Skinsagylet i förhållande till andra jämförbara sjöar i Blekinge är ett högt innehåll av kväve (nitrat).

Vegetation

Området ingår i Natura 2000 enligt habitatdirektivet. I den blockrika nordvästra sluttningen finns hedbokskog, med stor andel avenbok och inslag av ek och tall (ek-avenbokskog av måra-typ). Ett par mindre kärr med klibbal finns även. Den sydöstra sluttningen är klädd med blandskog av främst ek, bok och tall. I de lägre liggande delarna finns områden med rikare bestånd av ask, ek och hassel.

Nordost om sjön finns en igenväxande inäga med slyskog av björk, asp, ek och salixarter. Sjökanterna är i övrigt klädd av en bård med salix. Mindre brukade inägor finns dels i nordost, dels i sydväst och nära sjön. Den senare brukas som viltåker. Inägan i nordost har i sen tid planterats med ädelgran.

Djurliv

Däggdjursfaunan består av de för trakten vanligt förekommande, d v s älg, rådjur, grävling och ekorre. Fågelfaunan är artrik, och delvis störningskänslig, med såväl hålhäckande arter som typiska lövskogsarter. Lövskogen är hemvist för ett stort antal vedinsekter. Bland andra har påträffats den enfärgade barksvartbaggen, *Corticus unicolor*, som i den aktuella rödlistan är upptagen i kategorin missgynnad (NT). Vid en undersökning av landlevande mollusker som gjordes 1935 påträffades lamellsnäcken *Spermodea lamellata* (även den i hotklass NT).

1.2 Kulturhistoriska förhållanden

Den ekonomiska kartan från ca 1920 visar de ovan nämnda inägorna. Sannolikt har även sjöns stränder nyttjats som slåttermarker. Där bäcken passerar den sydvästligaste inägan är bäckens kanter stensatt. Äldre vägsystem kan ses i den nordvästra sluttningen.

1.3 Markanvändning

Skogsbruk har bedrivits i begränsad omfattning huvudsakligen som gallringsskogsbruk och plockhuggning av ved.

Inägan i den sydvästra delen odlas och inägan i nordöst finns en tidigare betesmark som delvis har planterats med gran. En viltåker finns omedelbart sydväst om sjön.

1.4 Källuppgifter

Baranowski, Rickard. 1990. Översiktlig inventering av vedinsekter i Blekinge.

Länsstyrelsen 1994. Sjöar i Blekinge. Tillstånd och förändringar 1979-1991.

Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopinventering.

II PLANDEL

2. Skötsel av mark och vatten

2.1 Allmän målsättning

Det övergripande målet med skötseln av reservatet skall vara att bevara och vårda området så att dess geologiska, biologiskt-ekologiska, hydrologiska och kulturhistoriska värden bevaras samt att dess värde för friluftsliv behålls. Den biologiska mångfalden skall gynnas genom att flertalet av de i området förekommande naturliga skogsbestånden skall lämnas till fri utveckling.

2.2 Generella riktlinjer

2.2.1 Skogsskötsel

Skogsområden som utgörs av för trakten naturliga skogsekosystem skall lämnas till fri utveckling. Detta gäller främst de bockrika sluttningarna med bokskog och ädellövskog. Där granbestånd finns i anslutning till naturskogen skall avverkning av inträngande granar ske. All gran och lärk skall avverkas inom tio år och ersättas med för trakten naturliga trädslag. Vid alla åtgärder skall tillses att återväxt av lövträd gynnas. I de tidigare betesmarkerna nordost om Skinsagylet får gallringsskogsbruk ske.

2.2.2 Skötsel av kulturlandskap

Smärre partier med odlingsmark skall hållas öppna genom slåtter eller betning. En åker söder om Skinsagylet får brukas som viltåker.

2.2.3 Skötsel av vattenområden

Enligt föreskrifterna för reservatet får dikning inte ske. Träd eller annan växtlighet som faller i bäcken i dalgången (Skinsagylets till- resp. utflöde) får dock tas bort. Strandzonen runt sjön skall lämnas orörd. Bäcken får, av hänsyn till växt- och djurliv i vattnet, inte exponeras för direkt solljus genom avverkning. Sjöns naturligt näringsfattiga vatten får inte påverkas genom gödsling och det torde inte heller finnas något allmänt intresse av att kalka sjön.

2.2.4 Jakt

Jakt får bedrivas* med stor hänsyn till övrigt friluftsliv. Eventuella jakttorn skall vara av sådan beskaffenhet att de inte utgör fara för tredje man. Siktgator för inte röjas.

2.3 Skötselområden och åtgärder

Reservatet har indelats i 11 skötselområden (se karta bilaga 1). Detaljbeskrivning, mål för skötselområdet och skötselåtgärder för respektive område anges nedan.

Skötselområde 1

Beskrivning: Storblockig sluttning med bok och avenbok. I delar av området har ingen avverkning skett på lång tid och skogen har delvis ett urskogsartat utseende. Två nyckelbiotoper finns inom området enligt skogsvårdsstyrelsens inventering. Den ena, på den tidigare fastigheten Värhult 1:43, utgörs av en rik och storblockig sluttning mot SO i vars botten det rinner en liten skogsbäck. I nyckelbiotopen finns mycket gammal hassel, i vissa fall döende, samt anmärkningsvärt grov avenbok. Den andra nyckelbiotopen, på den tidigare fastigheten Värhult 1:17, utgörs av en bergbrant med rasbrant i ett större ädellövskogsdominerat område. En del mindre kärrområden finns också. I västra delen finns ett hållmarksområde med en storslagen utsikt över trakten.

Mål: Orörd skog med för trakten naturliga trädslag.

Åtgärder: Inga. Røjning av gran som sprider sig från angränsande granbestånd skall dock ske.

Skötselområde 2

Beskrivning: Området genomkorsas av en markväg. Väster om denna har äldre gran avverkat under 1999. Befintligt lövinslag med främst bok och ek. Öster om markvägen finns en bokdominerad blandskog.

Mål: Bokdominerad blandskog.

Åtgärder: Inga. Kulturspridd gran skall vara avverkad om tio år.

Skötselområde 3

Beskrivning: Inäga som odlas och betas. Inägan är till stor del omgiven av vällagda stenmurar. I den nordvästra kanten finns ett stensatt dike.

Mål: Öppen inäga.

Åtgärder: Fortsatt odling och/eller betesdrift.

Skötselområde 4

Beskrivning: Blandbestånd med bl a bok, klibbal, avenbok och björk. Parkeringsplats intill den allmänna vägen.

Mål: Blandbestånd med för platsen naturliga trädslag.

Åtgärder: Inga. Vissa åtgärder får dock ske i anslutning till parkeringsplatsen och skogsbilvägen för att undvika risk för skada.

Skötselområde 5

Beskrivning: Nordvästsluttning med blandbestånd av tall, bok, ek, gran, björk.

Mål: Orörd skog.

Åtgärder: Inga. Røjning av gran som sprider sig från angränsande granbestånd skall dock ske.

Skötselområde 6

Beskrivning: Ungskog med främst ek i f.d. granplantering. Planterad gran har avverkats under 1999.

Mål: Blandbestånd med för platsen naturliga trädslag. Främst Bok, ek och tall.

Åtgärder: Inga. Røjning av gran som sprider sig från angränsande granbestånd skall dock ske.

Skötselområde 7

Beskrivning: Viltåker.

Mål: Öppen inäga/viltåker.

Åtgärder: Odling av foderväxter.

Skötselområde 8

Beskrivning: Lövskog med inslag av tall. I nordöstra delen finns ett område med yngre gran.

Mål: Orörd skog med för platsen naturliga trädslag.

Åtgärder: Avverkning av all gran och tillvaratagande av naturlig föryngring av andra trädslag.

Skötselområde 9

Beskrivning: Igenväxande inäga med omgivande lövskog dominerad av björk. Gallring har skett under 1995.

Mål: Lövskog. Som alternativ målsättning kan även betad lövskog och öppen, betad, inägomark komma ifråga.

Åtgärder: Försiktigt gallringskogsbruk för att gynna uppkomsten av grova träd. Alternativt stängsling, røjning och återupptagen betesdrift. (Detta för-

utsätter annan finansiering än medel från anslaget för skötsel av naturreservat.)

Skötselområde 10

Beskrivning: Inäga som under några år varit utan hävd. En julgransplantering finns i del av området.

Mål: Öppen inäga.

Åtgärder: Bortröjning av julgranar samt stängsling och betesdrift.

Skötselområde 11

Beskrivning: Inäga som betas tillammans med angränsande inäga på grannfastighet.

Mål: Öppen inäga.

Åtgärder: Fortsatt betesdrift eller slåtter.

3 Anordningar för friluftsliv

3.1 Mål för friluftslivsanordningar

Områdets natur skall kunna upplevas utan att reservatets naturskogsvärden påverkas negativt.

3.2 Riktlinjer och åtgärder

Samtliga anordningar för friluftslivet skall vara utformade på ett diskret sätt och vara underordnade bevarandet av områdets naturvärden.

3.2.1 Tillgänglighet

Parkeringsplats, med plats för ca tre bilar, har anordnats vid reservatets sydvästra tillfart. Skogsvägen genom området skall inte vara öppen för allmän trafik.

Strövstig har anordnats genom området upp till utsiktspunkten i områdets västra del. Från denna punkt har man utsikt över bokskogen ut mot Hanöbukten.

Skinsagylets strand bör göras åtkomlig på dess västra strand. En spång och en brygga bör anordnas på den plats där en brygga tidigare har funnits.

3.2.2 Rast- och eldplatser

Eldplats kan anordnas i anslutning till Skinsagylet. (se karta bilaga 2). En rastplats skall även finnas vid utsiktsplatsen.

3.2.3 Information

Informationsskylt skall placeras på platser där man naturligt kommer in i reservatet.

4 Renhållning

Renhållning inom reservatet skall ske genom naturvårdsförvaltarens försorg. Söptunnor eller toaletter torde inte behövas i reservatet. Erfarenheterna får senare visa om det finns behov för sådana anordningar.

5 Tillsyn

Tillsyn skall ske genom naturvårdsförvaltarens försorg. Förutom länsstyrelsens egen tillsyn bör lämpligen uppdrag härom lämnas till närboende.

6 Dokumentation

Utförda åtgärder skall dokumenteras av naturvårdsförvaltaren.

7 Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Staten bekostar: Åtgärder enligt skötselplanen, utom vad som anges nedan.
Sölvesborgs kommun bekostar: Eventuellt omhändertagande av sopor och latrin om sådana anordningar kommer till stånd.

Markägare eller brukare: Kostnader för normalt jordbruk.